

REDKOLĒGIJA: Valija Berkina – Jēkabpils, Jānis Elksnis – Latgales Kultūras centra izdevniecība, Pēteris Gleizdāns – Rēzekne, Jānis Kokins – Daugavpils, Anita Petkune – Krāslava, Antons Rancāns – Preiļi, Antons Slišāns – Balvi, Viktors Trojanovskis – Ludza, Pēteris Zeile – Rīga, Jānis Žugovs – Rīga, ārzemju biroja vadītājs – Alberts Spogis Minsterē.

SVĒTAIS MEINARDS — LATVIJAS APUSTULIS

NO STAŅSLAVA KUČINSKA SJ GRĀMATAS

No Latviešu Indriķa hronikas zinām, ka misionārs darbības sākumā Meinardam jau esot bijuši iesīmi mati, tāpēc tiek pieņemts, ka viņš šajā laikā bijis apmēram 50 gadu vecs. Tā kā misionāra darbību sāka īsi pirms iesvētīšanas par bīskapu 1186. gadā, tiek rēķināts, ka mūsu bīskaps un apustulis dzimis apmēram 1130. gadā.

Ir zināms, ka viņš, bijis kanoniķis Zēbebergas abatijā (šodien Bad Segeberg Holsteīnā, Vācijā), tajā laikā Vāgrijā — rietumslāvu zemē, ko sāka kolonizēt ģermāņi. Reizē ar Baltijas jūras tirgotājiem Meinards ieradās līvu tirdzniecības vietās. Daži šīs mazās tautas, kurai nebija kopējas valsts struktūras, apdzīvotie apvidi maksāja meslus Polockas kņazam Vladimīram.

Vēsturniekiem nav izdevies noteikt

precīzu Meinarda misionārās darbības sākuma datumu un vietu, tas notika aptuveni 12. gadsimta septiņdesmito gadu beigās vai astoņdesmito sākumā.

Kāda lietuviešu uzbrukuma laikā Meinards kopā ar līviem paslēpās mežā. Kad briesmas bija garām, viņš apsolīja uzcelt mūra pili, jo koka pilis nebija drošas, ja viņi pieņems kristību. Līvi tam piekrita, Meinards uzcelā divas pilis — pirmo Ikšķilē un otro Salaspili (Kirchholm). Šo panākumu un atrisināto konfliktu mudināts Meinards 1186. gadā ieradās Brēmenē, kur arhibīskaps Hartvigs II viņu iesvētīja par Ikšķiles bīskapu. Šo faktu 1188. gadā apstiprināja pāvests Klements III, noteica, ka jaundibinātā diecēze ietilps Brēmenes arhidiecēzē.

Atgriezies Ikšķilē, Meinards ar lielu

dedzību turpināja savas baznīcas pastorālo vadību, rūpējās par priesteru skaita palielināšanu, aicinot no ārzemēm un arī sūtot uz Zēbebergas semināru latviešu jaunekļus. Ikšķiles pils piektajā daļā (četrās piektdaļās piederēja Līviem) izveidoja sv. Augustina regulāro kanoniķu ordeni, kura locekļus uzaicināja no Zēbebergas.

Lielāku godu un plašākas tiesības Meinardaam piešķīra pāvests Celestīns III (1191—1198). Nākamais pāvests Inocents III pieņēma dokumentu, kurā, izsācīdams atzinību Meinarda misionārajai dzīvei, mudināja neatstāt misiju un daudzu dvēseļu pestīšanas labad izturēt, piešķīra visplašākās tiesības: bīskaps var pieņemt jaunus misionārus arī tad, ja to garīgie priekšnieki vai bīskapi tam nepiekrīst.

Šajā dokumentā pieminēti arī krusta kari un viss liecina, ka to ierosinātājs nav vis bijis Meinards, bet gan cisterciēnis Teodoriks — Meinarda misionārs Turaidā (Treiden). Katrā ziņā Meinards šo līdzekli neizmantoja. Meinardam nebija karavīru, viņš dzīvoja tikai kopā ar mūkiem, treškārt, dzīves pēdējos gados viņu cieši uzmanīja līvu pagāni un apargāja kristieši, kuri rūpējās par viņa dzīvību. Šo iemeslu dēļ viņš nevarēja piedalīties krusta karā.

No hronikas var noprast, ka Meinards palicis Okšķilē ar saviem priesteriem (1193. gada sākums), vēl divus gadus varēja brīvi darboties. «... pēc neilga laika noslēdza savu pēdējo dienu», kura, šķiet, bija 1196. gada 14. augusts.

V. PIĻKA

CIK JAUNĪ BEJOM MES

ATMIŅAS UN VĀRŌJUMI

Paļdis par Eglōja dzeju grōmateņū — nainzōce jū dzeivē satikt pošu. Žāl. Jys drūsku vacōks, pa Rēzekni naapgrūzējōs. Es jō

dzeju saleidzinoju ar F. Bārdas. Lūti dvseleigs cylvāks ir bejis, tai ka latgališu volūdā arī var izteikt vysas dvseles niansas. Jauki. Tai

grōmateņai lela vērteiba arī volūdās ziņā. Bet tai latgaļu volūdai mozas perspektivas, tikai deļ entuziasim (vacīm). Anna Rancāne arī īsarōvuse kakteņā. «Zemturis» (paļdis arī par tū) losu Spridzāna sacētū par latgaļu volūdu — jis tū labi sapratis. Bet, ak tu spūks, jō rokstā izlasēju

vōrdu «rupučī». Šaun kai nu lelōs blīsis. Veikla mēleite, bet aizturis nav.

Šei fotografeja maņ lūti meila, tei ir myusu klase ar skūlōtōju J. Rūzeiti. Lobi muziki beja zāni. Mes asom tū, kuri 1933./34. mōceibu goda sōkumā gōjom uz kopim. Skūlōtōjam vōrda dīnā uzdvōynōjom boltu lileju puški — cāluma uz škeisteibas simbolu.

Attālā pyrmajā ryndā nu kreisōs Antoņina Krūze, Marija Mežalovneica, Ludmila Kalniņa, Nina Voitkāne, Genovefa Maslovska, Sholastika Jaudzema, Veronika Cyukorē, Anastasija Uljāne, Anna Pureņkova, ūtrajā ryndā Lilija Bērziņa, Ksenija Dāve, Anna Plātniece, Nora-Leonora Dreimane, Leokadija Junkure, Genovefa Ruštāne, Emīlija Jakuceviča un Antonina Barkāne, trešajā ryndā zāni Stanislavs Klepers, Pōvuls Pizāns, Voldemārs Duka, Leonids Repše, Leonids Rutks, Vitolds Mežals, Aleksandrs Studens, Bernhards Irists un Voldemārs Bērkālns. Šūbreid 12 nu šeit radzamajim tūlaik jaunajim cylvākim jau aizsaukti myužebā.

KONSTANTĪNS MEDNIS ŌBELES STŌSTS

Vēļ tāva mōjom pamatus es radzu, Jo ik pēc laika īsagrūzi te mādzu. Muna stōdeitō ōbele ar zōrim mani glōsta.

Par tāva sātu jei atmiņas maņ stōsta:

«Te nazkod beja tova tāva sāta. Te rodi, draugi vysod cimūs gōja. Pavasarīs te zīdēja cereni zylī, Apkōrt tū īveja azari un sylī. Klāvā gūteņas maurōja, zirdzeni zvidze.

Naktīs plovoēs grīze skali klidze. Te beja ōbeļdōrzs, te klāvs, te oka, Te agrūs kartupeļus mōte roka; Te gōja stīdzeņa uz pēti — lejā. Mozlū tōļok — kuls un reja beja. Ir palykuse tikai lelō egle mōjas golā spērgia.

Kas barbaru rūkom vēļ nava cērsta. Bet cytaiž vīn nōtres un dodzi šeit. Kas kotram gōjējam bīksēs kreit. Na vīn tovas tāva sātas nav, Ari kaimiņu mōjas sen nūjauktas jau. Sen Piļcīnes kopūs lobais kaimiņs Ivonu Turks.

Uz austrumim aizvasts tyka Dubrovkas Burgs. Gaikūalova ceļš tepat Rēzeknē beidzēs: Kars beja sōcis, jū aizvest steidzēs

Un te — Rēzeknē — jam sadzyna noglas golvā

Par tū, ka jō zyrgi beja speideigā spolvā...»

Tai šū sovu stōstu ōbele maņ beidz: «Bet tāva sātu — atjaunōt tu steidz!»

1991

LEOPOLDS BARANOVSKIS KAS TU ESI: MODŪNA VOI MADONA?

Jēo taidu jautōjumu maņ uzdvū 57 godus atpakaļ, kod vēļ mōcējūs Rēzeknes ģimnazējā, atbiļde bytu momentāla — Madona ir vīna nu skaistōkajom piļsātom Vidzemē, tei īvārojama ar sovu folkloru un daudzom cytom tautyskom lītom. Bet, kod šūreiz, asūt Latvijā, uzprasēju tyvōkajai radinīcei, kur atrūdās Madona, arī jei, nadūmōdama ni sekundes, pateice, ka, prūtams, Latgolā.

Tys izsauce manī pōrdūmas. Kai tai var byut, ka divi latviši deve cytaidys atbiļdis? Tys maņ izalykōs par moz un uzprasēju vysus pīrōdējuma argumentus. Atbiļde maņ beja satricūša: kai navaru saprast, ka Modūna ir Latvijas rajona piļsāta, kura teritorejas lelōkō tīsa stōv uz Latgolas zemes, pat aiz Varakļōnim.

Un kai byut maņ? Voi zvanēt uz Varakļōnim pa telefonu: «Varakļōni pīci pīci, aizdvūdi maņ lati pīci! Kai tod dzeivoj Jezups, voi ir vasals? Ak, vasals gon, bet zyni...» Nu Varakļōnim Modūnas rajonā, kura golvonō piļsāta ir Vydzemē, uz munu telefona zvonu var arī naatbiļdēt. Vīnkōrši apsavaivōsīs.

Laikam gon pareizōk bytu, ka, kurs dzimis Latgolā, taidis lai arī palik.

atseviški, tai kai atšķireiba un tautu īpatneiba tūmār ir cytaidōka. Ari tradicejas ir atšķireigas.

Ar šū jautōjumu maņ jau rodōs daudz cytu, kurus na vysai labvēleigi uzjēme radineica. Sirds sōp par Latgolas etniskajom rūbežom. Jo jau uz Breiveibas pīminekļa uzlyktas treis zvaigznes, kuras simbolīzej Vydzeimi, Kūrzemei un Latgolū (varbyut uzskaitēšonas kōrteiba ir cyta), tod nīvīnam nav tiseibu mainēt jūs rūbežu.

Vēļ lelōka rāta munam prestīžam tyka dūta pēc tam, ka šei sadaleišona pa rajonim at tūs paplašynōšonu beja izdareita vēļ tajūs, stagnacejas godūs, bet kai mes ar tū varam sasamīrynōt tagad, Latvijas naatkareibas laikā? Varbyut pastōveigi Latvijā dzeivojūši tautīši pi tō ir pīroduši un sasamīrynōjūši, nīvīns tam napīgrīž vērēības un namēgīnoj pat īrūsynōt jautōjumu par etniskūs rūbežu saglobōšonu kai Latgolai, tai Kūrzemei un Vydzemei, tod arī cytīm rajonim.

Un kai byut maņ? Voi zvanēt uz Varakļōnim pa telefonu: «Varakļōni pīci pīci, aizdvūdi maņ lati pīci! Kai tod dzeivoj Jezups, voi ir vasals? Ak, vasals gon, bet zyni...» Nu Varakļōnim Modūnas rajonā, kura golvonō piļsāta ir Vydzemē, uz munu telefona zvonu var arī naatbiļdēt. Vīnkōrši apsavaivōsīs.

Laikam gon pareizōk bytu, ka, kurs dzimis Latgolā, taidis lai arī palik.

Smolēnskā, Krīvejā

PĒTERIS GLEIZDĀNS KONKURSAM OSNABRUKĀ UZDRĪKSTĒŠANĀS SILDĀ SAJŪTA

Rēzeknes Augstskolas organizētā teātru festivāla '95, kura izrādes notika latviešu, angļu, vācu, krievu, norvēģu valodā, plakāta autore, Rēzeknes mākslas koledžas audzēkne Kristīne Šulce savu darbu jūlijā aizsūtīja uz Vācijas trešajam internacionālajam teātra plakātu konkursam Osnabrukā. Tajā aicināti piedalīties dažādu valstu dizaineri, vērtēšanas komisijā ir vairāku profesiju pārstāvji (ārsti, studenti, rūpniecības strādnieki, skolotāji, mākslinieki, režisori u. c.) un balstās uz iepriekšējo gadu pieredzi, jo šāds konkurss notiek jau trešo reizi.

K. ulces plakātā brīvās rokas līniju ritmi vienu otru skalītāju šokē. Plakātā ne tik daudz tradīciju pārmantotības, kā līniju un krāsu laukumu savstarpējās īnterpretācijas, akcentētas avangardiskās īzpausmes pazīgrafijā (dama izteikta ar zīmēm, kuras saprotamas daudzām tautām).

Kristīnes drosme sevis aplikcināšanai īzmantot īespeju piedalīties ārpuskoledžas reģiona, republikas eksistējošajos ar tēlotājmakslu saistītos konkursos ir rosīnōša talantīģiem vienaudžiem. Tādu ceļu ejot, jaunie mākslinieki ātrāk gūst personīgas atzīņas īzprast savu darbu oficiālo vērtējumu, sevi psiholoģiski sagatavo dzīves īzvīrtājai konkurencei. Parasti konkursa godalgotos darbus un žūrijas lēmumu publicē presē, ja darbs arī nav īekļūvis prēmto sarakstā, tomēr mēģināts nav zaudēts — dota īespeja savu īntelģenci, mentalitāti parādīt.

Tomēr noteicošais faktors ir salīdzināt savu īeceres īzvēli un risinājumu ar konkursā godalgoto darbu īdejas pasnīģēšanu un ūdot jautājumu sev: kas bija tas īzšķīrošais, ka lēmums pieņēms tieši tādys un ne savādāks. Šajā sakarībā jō mazāk pašapmīerīnājuma, bet vairāk paškritikas — jō labāk.

Mūsdiēnīga kvalificēta doma ne tikai spēģja ūzvert atšķirību situācijā, kas rada mākslas tēlu na tās situācijas, kuru veido pats šīs mākslas tēls. Tā spēģja atvirzīties no īepriekšējās domašanas, īielietoj progresīvas

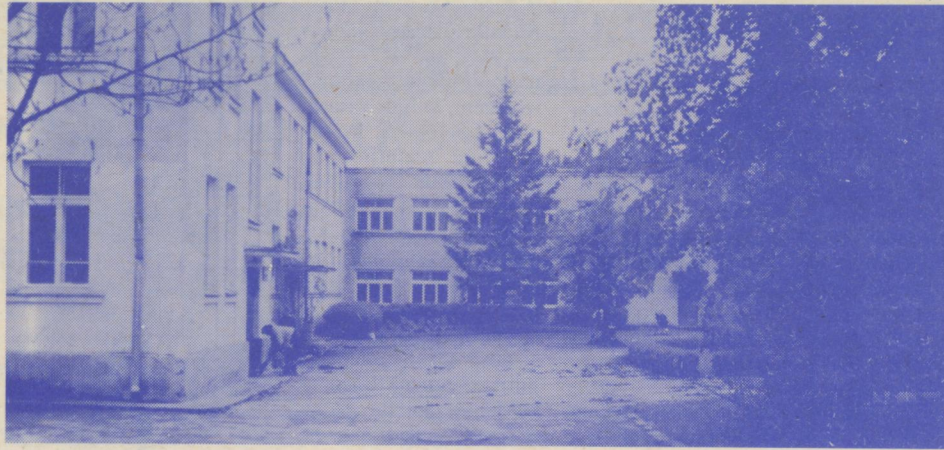
tehnoloģijas īespejas. Radoša procesa struktūras spēģ norobežot na visa pierastā, novecojūšā, provincīālā.

Spožas vīrsotnes savā mīrdzumā neliek domāt par procesu, kas darīja tās spožas, tāpēc Kristīnei Šulcei vēlēsim veiksmī konkursā un skemes mācībās!

Attēlā: Kristīne Šulce koledžas grafikas meistardarbnīcā.

Genādijs ČERNECOVA foto («Poligrāfserviss»)

Augusts pēc tradīcijas ir skolotāju konferenču mēness. Tā tas bijis agrāk, tā būs arī šogad, lai gan skolotāji ir visai sarežģītā situācijā. Bet vai nu 1. septembrī, kad sākas jauns mācību gads, Zinību diena paliks bez svinīgi saldās un rūpju pilnas skolēnu gatavošanas, bez svinīgiem aktiem un pedagogiem ar ziedu klēpjiem, bez pirmā zvana? Tak jau ne! «Zemturiš» nolēmis atskatīties uz aizvadīto mācību cēlienu. Iesāksim ar Ludzas rajona tālāko skolu —

NAUTRĒNU VIDUSSKOLU DEPORTĒTI

1949. gada 25. marts Nautrēnu pagastā bija nelaimīga diena. Nevainīgiem cilvēkiem tika atņemtas mājas un iedzīve, paši aizvesti nezināmā virzienā, kurš noskaidrojās vēlāk. Tika izvestas Svīkļu, Albīnes Romānes, Teklas Elstes, Andreja Mickāna, Pētera Plavinska, Alfona Namsona, skolotāja Gudriša ģimenes, Anastasija Stepkāne ar māti un māsu, Tekla un Herberts Streļči. Tekla Streļča uz Sibīriju devās otrā reizī, pirmā viņai bija 1940. gadā, kad tur nācās pavadīt 6 gadus.

Izvesto lielākajai daļai nebija vairāk par 20 ha zemes, tikai dažiem sniedzās līdz 30 ha, iedzīve arī nebija nekāda lielā. Bet viņi tika pieskaitīti kulakiem. Daudzian izvešanas iemesls bija iepriekšējā politiskā darbība. Šos ļaudis sauca par «tautas ienaidniekiem». Ģimenes izveda ar maziem bērniem un veciem, nespējīgiem cilvēkiem, pret viņiem izturējās rupji.

Par šo tēmu «1949. gada 25. marta notikumi Nautrēnu pagastā» izstrādājusi darbu Inga Kuzmane, no aculieciniekiem savāktas un apkopotas ziņas, materiāli glabājas skolas vēstures kabinetā.

AKTĪVISTI

Daudzi skolēni sekmīgi piedalījās dažādās olimpiādēs, starp viņiem ir arī sava veida rekordisti. Piemēram, Lana Safronoviča trijās, Aija Rjabovska četrās, Ilmārs Šķesters trijās, Sanita Žogota — arī trijās, Daina Belinska — tāpat trijās. Novada olimpiādē ģeogrāfijā Aldis Žogots ieguva 1. vietu, Aigars Pokuļs — 2. un Sanita Žogota — 3. Vizualajā mākslā novada olimpiādē — trīs otrās vietas: Sanitai

Treikalei, Aijai Rjabovskai un Ramonai Gailumai. Veiksmīgi valsts olimpiādē ģeogrāfijā piedalījās Lana Safronoviča, bet šādā pašā olimpiādē novadpētniecībā — Elvira Razgale skolotājas V. Turlajas vadībā. Jāsaka, šī skolotāja palīdzēja sagatavot zinātniskus darbus vēsturē un to aizstāvēšanā iegūt atzinību vēl divām skolniecēm — Aijai Rjabovskai un Ingai Žukovskai, bet skolotājs A. Migliniņš — Ilmāram Šķesteram.

DOMĀJOT PAR SKOLAS PROJEKTU

Katru gadu skolēni ģeogrāfijā veido kādu projektu, aizvadītajā tas bija ar devīzi «Projekts skolai», kura galvenais uzdevums bija vērtējoši palūkoties uz savu mācību iestādi un izteikt variantu.

6. klase strādāja pie temata «Ja skolu pārceltu uz...» un apcerēja variantus par neapdzīvotu salu, citu planētu, okeāna dzīlēm, Himalajiem un Disnejlendu. 7. klasei bija iespēja papētīt smaržas un smakas, bet 8. klase divas nedēļas visu vēroja no kādas profesijas redzesloka un tapa pamatīgi atzinumi no friziera, ārsta, kalēja, dārznieka, apkopēja, galdnieka, dizainera u. c. viedokļiem. 9. klasei bija prozaiskāks uzdevums — atkritumu vākšana. Kas tik «nenāca gaisma», bet Aija Rjabovska izstrādāja arī kādu īpatnēju projektu. 10. klase izdarīja nozīmīgus pētījumus par apgaismojumu, siltumu, ūdensapgādi, elektroenerģijas taupīšanu, par labiem atzīti Jolantas Puisānes un Ilonas Belinskas kvēlspuldžu apgaismojuma pētījumi.

«ZUBURI»

L. ŠAITERE, KOMISIJAS PRIEKŠSĒDĒTĀJA:

— Pievienotā tabula rāda, kādu vērtējumu Preiļu skatē saņēma pagasti un pilsētas. Godalgoto vietu īpašnieki prēmijas iegūs 3. augustā, kad notiks rezultātu vērtēšana. Īpašu atzinību izpelnījās Annas Vaivodas māja Galēnu pagastā par Latgales sētas un ainasas saglabāšanu, Paulīnas Lāčkājas no Turku pagasta — par daildarza izveidošanu, Dainā Pastara no Riebiņu pagasta — par ansambļa veidošanu un apzaimošanu un iekļaušanos ciemata ainavā. Prēmijas arī zemiņnieki: Rūta Norkārkle «Salenieki» Rožkalnu pagastā par ainavas uzturēšanu un kopšanu un Aijas Lazdānes «Jaundānciņi» šajā pašā pagastā — par mērķtiecīgu dzīves un ražošanas vietas ainavas veidošanu; Jāzeps Beča «Zelta kalns» Rušonas pagastā par veiksmīgu iekļaušanos ainavā un nodarbošanos ar videi draudzīgu saimniecību — ekoloģisko lauksaimniecību; Edgara Beča «Družāki» Sīļukalna pagastā — par senās Latgales sētas un darba tradīciju saglabāšanu; Alberta

PAGASTS	punkti	vieta
Riebiņi	102.	1
Aizkalne	95	2
Jersika	94	3
Rožupe	88	4
Preiļi	87	5
Pelēči	83,5	6
Sutri	82,5	7-8
Rušona	82,5	7-8
Sauna	81,5	9
Aglona	80	10
Vārkava	79,5	11
Turki	78,5	12
Sīļukalns	76	13-14
Stabulnieki	76	13-14
Silajāņi	74,5	15
Rožkalni	69,5	16
Galēni	69	17
Rudzāti	68,5	18
Upmala	62	19

PILSĒTA	punkti	vieta
Līvāni	97,5	1
Preiļi	79,5	2

Skuteļa «Salkšņi» Silajāņu pagastā — par sakoņību un dzimtas tradīciju saglabāšanu. Pilsētās par sakoņāko atzīta Olgas un Jāņa Rāznu māja Līvānos. Konkursam «Sejejs» izvirzīti Jersikas pagasts, tāpat Ēvalda Vaiвода saimniecība «Vītolī» Rožupes pagastā un Kārļa Liepnieka «Kalnaviņi» Riebiņu pagastā.

grabināšanas metāliskā simfonija — katrs, pat vismazākais putrais tika savāktis. Tā bija bada cietēju instrumentālā mūzika, ar kuru noslēdzās visas ēdienreizes. Bet ēdāju izsalkums ar to pat uz pusi nebija mazinājies...

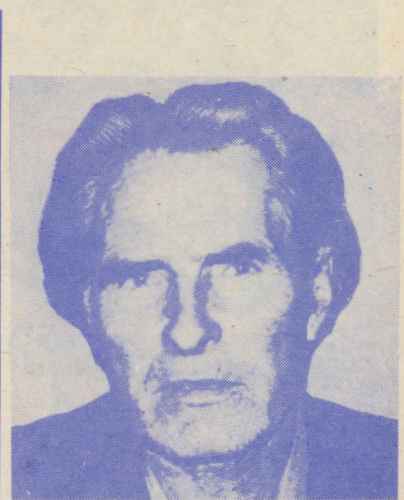
Kāds no vīriem, rūpīgi nolaižīto karoti kabatā bāzdams, ierunājās: — Ziniet, zēni — tas gan nav akmens laužēju un krāvēju uzturs, ar tādu visi drīz aiziesim pie Pētera.

— Bet ko tur var darīt? — jusdams atbildību par brigādes darbu normu izpildi, atsaucās brigadieris. — Normas kaut kā tomēr būs jāpieveic.

Ap Jāņu dienu gar lielās bedres krastu bijušajā akmeņu laukā jau stāvēja taisnstūra formā sakrautas akmeņu grēdas, pāri ūdens izskalotajai bedrei uz augstām sastatnēm bija uzbūvēts vagonēšu celiņš un blakus tam dēļu laipas rokas ķerrām. Darbs uz 48. dambja ritēja trijās maiņās un nepārtraukti augu diennakti bija dzirdami izmesto akmeņu dobie ribieni.

23. jūnijā pie dambja ieradāmies nakts maiņā. Mūs apņēma blīva un drēgna, liņājoša migla. No Murmanskas puses pūta auksts, stindzinošs ziemeļu vējš. Klimatiskie apstākļi neliecēja, ka kaut kur ir vēl vasara, izskatījās pēc vēla rudens, īsi pirms sala. No akmeņu grēdām uz dambja pusi lēni slidēja vagonetes, viena pēc otras, strādnieku roku saturētas, pa dēļu laipām ripoja piekrautās ķerras. Dienas strādnieki ar priecīgu prātu atstāja savas darba vietas un rikus, viņu vietā stājāmies mēs.

Kamēr spēki vēl turējās kaulos, stundas četras ritēja bez pārtraukuma, bet tad kustība mazliet

KONSTANTINS MEDNIS

«Ēbeles stosts» ir kārtēja mazformāta grāmatīna, ko šogad laidusi klajā Latgales kultūras centra izdevniecība Rēzeknē — Konstantina Medņa dzejoļu un stāstu izlase latgaliski un valsts valodā. Tajā daudz biogrāfisku materiālu, autora pārdomu par dzīvi un cilvēkiem. Par daudz ko vēsta arī piebilde pēdējā lapusē, ka izdošanu finansiāli atbalstījuši Antons Donāta d. Mednis, Vladislavs Donāta d. Mednis, Leontīna Lōce, Vladislavs Jāzeps d. Mednis, Antons Jāzeps d. Mednis, Ilmārs Mednis, Vigolds Mednis, Marija Sondore, Henrihs Mednis, Irēna Streļča un firma «Leiči».

KONSTANTINS MEDNIS

ĒBELES STOSTS PAZIŅOJUMS

1996. gada 4. augustā pēc Drycānu kopusvātkim Piļcinē, Latgališu rakstniecības muzejā notiks mysu nūvodnīka Konstantina Medņa grāmatas «Ēbeles stosts» tautā laišsonas sareikojums: Laipni lyudzam.

MUZEJS UN IZDEVNĪCEIBA

IZGATAVOJU:

liturģiskos tērpus, ornatas, stolas, sutanas, procesiju kleitas, albas, baznīcu karogus, kolārkreklus, žaketes, bikses utt.

Darba laiks no 8.30—16.30.
Katoļu ielā 14 (ieca no Jēkabpils ielas).

Rīga

TV
RAIDĪJUMU
PROGRAMMA

RAIDĪJUMU PROGRAMA

NEDĒĻAI NO 5. LĪDZ

11. AUGUSTAM

Pirmdiena, 5. augusts
19.00 — 19.20 «LTS ziņas»
Otrdienā, 6. augusts
19.00 — 9.20 «LTS ziņas»
Trešdiena, 7. augusts
19.00 — 19.20 «LTS ziņas»
Ceturtdiena, 8. augusts
19.00 — 19.20 «LTS ziņas»
Piekdiena, 9. augusts
19.00 — 19.20 «LTS ziņas»
Sestdiena, 10. augusts
19.10 — 19.40 Videofilma
Tūrisms ASV 1. sērija
«Viskonsīna. Divas pilsētas».
Svētdiena, 11. augusts
19.10 — 19.40 Bērnu Mūzikas
Festivāls «Draugi '96»

ANTONS RUSIŅŠ

ATJAUNOJAM DAMBI

Iepriekšējā dienā brigadieris Ezers no darbu vadītāja bija saņēmis norīkojumu vest mūs uz 48. dambi. Pulksten astoņos ritā pie šardzes caurlaides telpām gaidīja brunoti vīri. Ārpus žoga konvojs rūpīgi visus pārskaitīja un nolāsija parasto bridinājuma pāršu: lai pārgājiena laikā ieturam stingru kārtību, solis pa kreisi vai pa labi — tiks šauts bez bridinājuma...

Pēc pilnas pusstundas jau stāvējām Staļina vārdā nosauktā kanāla krastā, bet šī vieta pēc tāda nemaz neizskatījās — mūsu priekšā bija milzīga bedre, kurā varētu iebūvēt vairākas trīsstāvu mājas. Tālumā saulē mirdzēja lielam diķim vai nelielam ezeriņam līdzīgs ūdens baseins, bet uz bedres krasta un tālāk pletās plašs dažāda lieluma akmeņu lauks ar maziem, kropliem bērziņiem un prieditēm pa vidu. Visi bijām neizpratnē, kālab šī postaža nosaukta par 48. dambi, jo tai ar tādu nekādas līdzības nebija.

Apskaidrība radās vēlāk, kad visas brigādes bija nostādītas vienā rindā un darbu vadītājs iepazīstināja ar šeit veicamo.

— Lūk, te, — viņš rādīja uz milzīgo bedri, kuras malā stāvējām, — bija 48. dambis, bet kara laikā izpostīts. Ūdens masām gāzoties izskalots. Mūsu uzdevums ir šīs bedres vietā atkal uzbūvēt stipru dambi, atjaunot slūžas un visu kanālu savest lietošanas kārtībā. Darbs, kā pašī redzat, nav mazais — būs krietni

jāpāpūlas. Bet jo ātrāk šo uzdevumu veiksim, jo ātrāk ir izredzes tikt no šejienes projām. Būvei, kā redziet, materiālu netrūkst, — un viņš norādīja uz lauku.

Vispirms no krūmiem bija jānotīra un jānolīdzina trase, lai ķerru stumsānai noliktie dēļi gulētu stabili, tad sākās akmeņu kraušana un vešana. Ja uzdevumu veiksim — dienas norma būs izpildīta... Brigādes vīri klusēdami saņēma darba rīkus un kanāla atjaunošana sākās.

Tuvojoties pusdienlaikam, visu skatīti aizvien biežāk kavējās pie ceļa likuma, no kura vajadzēja parādīties pusdienu vedējam. Izskalkums mocīja nežēlīgi, brokastis saņemtas 400 gramu maizes un puslitra zupas kalorijas bija izsīkušas pilnīgi. Spēku papildināšanai organisms prasīja savu tiesu, bet vedējs kavējās.

Beidzot! Ceļa likumā vispirms parādījās tādi kā divi ragi, tad nesamērīgi garās ilksis iecūgts mazs, ēzelītim līdzīgs zirdziņš. Ratos bija novietota parastā siļķu muca, aiz tās kājās stāvēja pavārs ar lejamu kausu rokās un balti pelēku cepuri galvā. Brigāde sastājās rindā pie ilgi gaidītā pajūga.

Pusdienu izdalīšana sokās, pa puslitra zupas un 150 gramam maizes katrs no mums saņēma ātri, pavāra kučieris pēc dažām minūtēm pagrieza ilksis atpakaļ un nozuda aiz likuma. Kādu brīdi mūsu akmens laužēju un krāvēju brigādē valdīja klusums, tad aizvien skaļāka kļuva tukšo trauku

Latgales novada nedēļas laikraksts.
Redkolēģija.
Dibinātājs — A. Rancāna
izdevniecība.

Masu informācijas līdzekļa
reģistrācijas apliecība Nr. 1609.
Iznāk no 1994. gada 30. decembra,
reizi nedēļā — piektdienās.

Izdevēja norēķinu kots Latvijas
Unibankas Rāznas filiālē Preiļos Nr.
468425, izdevēja adrese: A. Upīša ielā
3-49, LV-5301, tālrunis 21516.

I iespiedokšne, metiens — 1000 eks.
Datorsalikums Līvija KALVĀNE,
datoraplaušana Solvēiga SARKANE.
Iespiesta Rēzeknes tipogrāfijā
Baznīcas ielā 28.